

Игор Бурић

Љубав и смрт у рингу

У позоришту које носи његово име, у родном му граду, поново је актуелан Борисав Бора Станковић. Јелена Мијовић успела је да од његове приповетке “Увела ружа”, са назнаком “Из дневника”, сачини целовито драмско дело које ликове и мотиве позајмљује и из других Станковићевих дела. Драму названу “Ружа, увела” режирао је Милан Нешковић, такође додајући нешто своје, да би се све слило у јединство препознатљиве атмосфере узалудних љубави и послова, који осликавају богатство емоција у свету тешког, али зато кратког живота, иронично говорећи.

Коста (Бојан Јовановић) је младић од детињства загледан у Стану (Кристина Јањић Стојановић). Кад Коста из своје мале вароши оде у велику, да се школује, Стана ће га чекати. Живот не чека и пролази, док њихова љубав вене, уз помоћ околине и околности, сирових и сурових, у међусобној вези. Тако једноставно, а тако сложено да упропасти не само један живот...

Данашњи Бора, назовимо га тако кроз ову представу, није онако разбокорен, као у својој прози. Сведен је, “драмскији”. Драматуршки поступак Јелен Мијовић, а затим и Нешковићев редитељски, који је чак и познат по домаштавању, сценским инвенцијама, ишао је у правцу “мање је више”. Ово се показало као добра одлука, јер је Станковић такорећи школска лектира и превише дескриптивних поступака би отупело оштрицу суштинске идеје безнађа, цвета који и поред све своје лепоте има крај, као и све друго.

Увођење, а затим и промене наратора, коришћење крхких, ретких реквизита вишеструких значења и организовање сцене отворене са четири стране - “ринга” - може да означава релативност сећања, промену перспективе простора и времена. Тако Борина прича постаје још универзалнија. Међу важнијим идејама у првом плану представе “Ружа, увела” су и неповратност тренутка, али и његова репетитивност, чиме се реалност као таква доводи у сукоб сама са собом. У сажетој одредници која се понавља (“Киша ће.”), или машини за млевење мяса коју на празно окреће Стана кад је већ јасно да је свему крај, као да је садржана сва поетска нежност за најтрагичније моменте. И тако даље, и тако у круг, што је сугерисано сталним наглашавањем промене годишњих доба, односно враћањем истог.

У галерији ликова вредних и поштених, сумњивих и сиротих, и кад се боре, и кад уживају, када трачају и кад умиру, истакли су се практично сви чланови глумачког ансамбла позоришта “Бора Станковић” које ради у “јединственој” атмосфери Дома војске, јер новом позоришту (старо изгорело у пожару) још увек нема места у буџету.

Овде само поименце, али вреди их упознати. Поред већ поменутих, то су: Радмила Ђорђевић као Аџика, Жетица Дејановић као Марија, Марко Петричевић као Никола, Саша Стојковић као Јован, Милена Стошић као Аница, Драган Живковић као Илија, Јелена Филиповић као Цвета и Тамара Стошић као Циганка.

Игор Бурић (Дневник, 29.12.2016)

(Ова критика је настала у оквиру пројекта “Критичарски караван” који подржава Министарство за културу и информисање)